

Beleidsnotitie grensoverschrijdend gedrag Delftse SchaakClub (DSC)

Inleiding en aanleiding

DSC stelt als doel dat iedereen bij de vereniging onbezorgd en op een prettige manier kan genieten van het schaakspel en alles wat daarbij hoort. Grensoverschrijdend gedrag (GOG) draagt negatief bij aan dit doel, daarom bestaat dit beleidsdocument. In 2022 is er binnen de Nederlandse sportwereld brede aandacht ontstaan voor grensoverschrijdend gedrag, mede naar aanleiding van berichten in de media over seksueel wangedrag binnen verschillende sportorganisaties. NOC*NSF heeft in reactie daarop beleid ontwikkeld en aangescherpt om sociale veiligheid in de sport te waarborgen. Als schaakclub willen wij hier actief bij aansluiten. Wij zijn ons als bestuur van DSC bewust van onze verantwoordelijkheid jegens onze medeleden en elkaar en willen ons er expliciet voor inzetten om grensoverschrijdend gedrag tegen te gaan.

Algemene overwegingen

Wat verstaan wij onder grensoverschrijdend gedrag?

- Grensoverschrijdend gedrag is gedrag waarbij de grenzen van een ander worden overschreden. Het grensoverschrijdend gedrag kan **fysiek, verbaal, non-verbaal of digitaal** zijn. Het kan bewust of onbewust gebeuren en kan grote impact hebben op degene die het ondergaat. Grensoverschrijdend gedrag is altijd ongewenst. Grensoverschrijdend gedrag kan zich ook voordoen op subtiele wijze, zoals in machtsverhoudingen, onderhuidse opmerkingen of het structureel niet serieus nemen van bepaalde groepen.

Typen grensoverschrijdend gedrag

Het centrum veilige sport Nederland onderscheidt 7 typen grensoverschrijdend gedrag:

- Seksueel grensoverschrijdend gedrag: ongewenste seksuele toenaderingen, opmerkingen, aanrakingen of intimidatie.
- Agressie en geweld: fysiek of verbaal geweld, dreigen met geweld, schelden of intimideren.
- Pesten en uitsluiting: herhaald negatief gedrag gericht op een persoon, zoals roddelen, buitensluiten of treiteren.
- Discriminatie: ongelijk behandelen of benadelen op basis van geslacht, huidskleur, religie, leeftijd, seksuele voorkeur, beperking of andere persoonlijke kenmerken.
- Niet integer handelen: Integriteit in de sport gaat over goed en zuiver besturen. Onder integriteit wordt verstaan het open, eerlijk en transparant uitvoeren van jouw sport.
- Matchfixing: dit is een bedreiging voor een eerlijke en zuivere sport, onlosmakelijk verbonden met de (online) gokmarkt. Sporters beïnvloeden daarbij het verloop van een wedstrijd, soms op detailniveau, in ruil voor een vergoeding van derden. Ook als een sporter zelf inzet op een eigen wedstrijd, wordt gesproken over matchfixing.
- Doping, drugs en alcohol: Bij middelengebruik in de sport wordt vaak als eerste aan doping gedacht. Het gebruik daarvan vinden we onsportief gedrag. Denk dan bijvoorbeeld aan hard- of softdrugs, partydrugs, spierversterkende middelen of alcohol. Het gebruik hiervan kan niet alleen schadelijk zijn voor de betreffende persoon, maar kan ook onrust op de vereniging veroorzaken.

Standpunt van de Delftse SchaakClub

Binnen DSC streven wij naar een inclusieve en veilige omgeving voor al onze leden waarin respect en zorg voor elkaar centraal staan. In het bijzonder erkennen wij de kwetsbare positie van jeugdleden.

Dit geldt ook bij activiteiten buiten de reguliere clubavonden, zoals toernooien, jeugdkampen of externe wedstrijden.

Naast jeugdleden vormen vrouwen een kwetsbare groep binnen onze club. Zij zijn duidelijk in de minderheid binnen de schaakwereld en dus ook binnen DSC. We erkennen dat dit kan leiden tot onbedoeld veel aandacht, ongepaste opmerkingen of gedragingen die grensoverschrijdend kunnen zijn. Wij vinden het belangrijk dat vrouwen zich bij DSC welkom, serieus genomen en veilig voelen.

Wij tolereren geen enkele vorm van grensoverschrijdend gedrag. We verwachten van al onze leden – jong en oud – dat zij deze waarden onderschrijven en hiernaar handelen. Concreet betekent dit dat wij de volgende regels hanteren:

Preventie Grensoverschrijdend Gedrag Algemeen

- We behandelen elkaar met respect, ook buiten het schaakbord, ook bij schaakevenementen buiten het clublokaal
- We hebben oog voor de grenzen van anderen en respecteren deze.
- We staan open voor feedback en zijn ons bewust van ons eigen gedrag.
- Als we iets signaleren dat niet klopt, melden we dat of we maken het bespreekbaar.
Binnen DSC zijn Vertrouwenscontactpersonen (VCP) aangesteld. Een VCP is beschikbaar voor leden die te maken krijgen met grensoverschrijdend gedrag of daar zorgen over hebben. De VCP is onafhankelijk van het bestuur, biedt een luisterend oor en begeleidt indien gewenst naar passende vervolgstappen. (Voor meer informatie over de vertrouwenscontact persoon zie: <https://nocnsf.nl/nederland-sport-veilig/vertrouwenscontactpersoon>)

Preventie Grensoverschrijdend Gedrag jegens Jeugd

Om grensoverschrijdend gedrag bij jeugdleden te voorkomen, hanteren wij de volgende preventieve maatregelen:

- Trainers, begeleiders en vrijwilligers werken altijd in duo's of in het bijzijn van anderen.
- Wij organiseren geen 1-op-1-activiteiten zonder toestemming van ouders/verzorgers.
- Alle betrokkenen bij de jeugd (zoals jeugdleiders, trainers en teambegeleiders) zijn bekend met de gedragsregels van NOC*NSF en hebben een VOG (Verklaring Omtrent het Gedrag) overlegd.
- We spreken binnen het jeugdkader regelmatig over het thema veiligheid en hoe we signalen die wijzen op grensoverschrijdend gedrag kunnen herkennen.
- We stimuleren een open cultuur waarin jeugdleden zich vrij voelen om aan te geven als iets niet prettig voelt.
- Aan het begin van het seizoen wordt met de stappen-groepen besproken hoe we onderling met elkaar om gaan.

Preventie Seksuele intimidatie

Ook voor volwassen leden nemen wij maatregelen om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen en een veilige sfeer te bevorderen:

- Nieuwe leden worden actief welkom geheten en op hun gemak gesteld door een bestuurslid of aangewezen begeleider.

- We zijn alert op gedragingen, aanrakingen of opmerkingen die, ook onbedoeld, ongewenst kunnen overkomen, en spreken elkaar daarop aan. Of als alternatief kan de VCP of het bestuur benaderd worden.
- Bij evenementen of teamactiviteiten wordt erop gelet dat alle leden zich onderdeel voelen van het geheel en niet ongewild in de schijnwerpers komen te staan.
- De VCP wordt expliciet onder de aandacht gebracht bij nieuwe leden, zodat zij weten bij wie ze terecht kunnen.
-

Participatie

Een sociaal veilige vereniging kunnen we alleen realiseren als iedereen meedoet, daarom verwacht DSC van haar leden dat ze meewerken aan een prettige omgeving. We evalueren jaarlijks met leden/jeugleden en ouders hoe zij hun lidmaatschap bij DSC ervaren, om eventuele signalen tijdig op te vangen en structurele verbeteringen door te voeren.

Alle leden van DSC verklaren dat zij zich aan het beleid van de DSC, zoals beschreven in deze beleidsnotitie, zullen houden. Nieuwe seniorleden tekenen hiertoe een verklaring, die als volgt luidt: Bij dezen verklaar ik andere schakers te zullen behandelen met respect, ook bij schaakevenementen buiten het clubgebouw en buiten het schaken. Ik zal de grenzen van anderen respecteren en ik sta open voor feedback. Als ik grensoverschrijdend gedrag opmerk of vermoed, grijp ik in, meld ik dat, of maak het bespreekbaar in de groep, bij het doelwit of bij de dader. Ik ben mij bewust van de gedragsregels van NOC*NSF en zal me daaraan houden.

Juniorleden tekenen de volgende verklaring:

Ik verklaar dat ik aardig en vriendelijk tegen andere schakers zal zijn, ook bij schaakevenementen buiten het clublokaal en buiten het schaken. Ik zal rekening houden met wat anderen prettig vinden, en niemand pesten, uitschelden of aanraken als zij of hij dat niet wil. Als ik zie dat een ander dat doet, zeg ik er iets van of ik laat het aan een jeugdtrainer weten.

Jeugdtrainers wordt geadviseerd om de NOC*NSF integriteit modules te volgen evenals de NOC*NSF training "een beetje opvoeder". Daarnaast tekenen nieuwe trainers en begeleiders de volgende verklaring: <https://sportopleidingen.nl/opleidingen/1065-herkennen-en-voorkomen-van-grensoverschrijdend-gedrag> Ik verklaar kennis genomen te hebben van en mij te houden aan de NOC*NSF gedragscode voor trainers-coaches en begeleiders, het tuchtrecht en dit beleidsdocument van DSC.

Bestuurders en andere vrijwilligers wordt aangeraden de integriteitsmodules van NOC*NSF te volgen. Daarnaast tekenen zij de onderstaande verklaring:

Ik verklaar kennis genomen te hebben van en mij te houden aan de NOC*NSF gedragscode voor functionarissen (bestuurders en vrijwilligers), het tuchtrecht en dit beleidsdocument van DSC.

- https://nocnsf.nl/media/ireninsg/2025_gedragscode-voor-trainer-coaches-en-begeleiders.pdf
- https://nocnsf.nl/media/i2tdseel/2025_gedragscode-voor-functionarissen-bestuurders-en-vrijwilligers.pdf
- <https://www.isr.nl/onderwerpen/algemeen-tuchtrecht>

Meld- en klachtprocedure

Leden en andere betrokkenen bij DSC kunnen bij een vermoeden of ervaring van grensoverschrijdend gedrag altijd een melding doen bij een van de Vertrouwenscontactpersonen (VCP). De contactgegevens (mail, telefoonnummer) staan op de website van DSC vermeld. Uiteraard kan dit eventueel ook in persoon op de clubavond.

De VCP heeft als taak om een eerste aanspreekpunt te zijn, een luisterend oor te bieden en samen met de melder te bespreken welke stappen eventueel wenselijk of nodig zijn. In overleg met de melder kan de VCP de kwestie voorleggen aan het bestuur. Daarbij geldt dat minimaal twee bestuursleden betrokken worden bij de beoordeling.

Het bestuur draagt zorg voor een zorgvuldige afhandeling van de klacht, waarbij ook de mogelijkheid tot wederhoor wordt geboden aan de beklaagde. De privacy van alle betrokkenen wordt hierbij gerespecteerd. Voor zover mogelijk bewaren de betrokkenen tegenover derden het stilzwijgen, om een geruchtenstroom te voorkómen.

Na het horen van beide zijden oordeelt het bestuur over de gegrondheid van de klacht en besluit het over eventuele maatregelen. Mogelijke sancties zijn:

- een officiële waarschuwing
- (tijdelijke) schorsing van lidmaatschap of deelname aan activiteiten
- roeyement (beëindiging van het lidmaatschap).

Afhankelijk van de klacht en de beoordeling zijn ook maatwerk sancties mogelijk zoals een alcoholverbod, inschakelen van de politie etc.

Bij (vermoedens van) strafbare feiten zal het bestuur de politie inschakelen. Bij vermoedens van seksueel grensoverschrijdend gedrag worden de KNSB en het Instituut Sportrechtspraak hiervan op de hoogte gebracht en laat een uitspraak over aan deze partijen. Het bestuur houdt een logboek bij van alle gebeurtenissen rond de melding of klacht. Dit logboek wordt in principe vertrouwelijk behandeld en zal enkel gedeeld worden met relevante partijen.

Wanneer de klacht pesten onder (jeugd)leden betreft wordt het NOC*NSF protocol tegen pesten toegepast. Zie ook <https://centrumveiligensport.nl/media/1143/stappenplan-pesten-centrum-veiligensport.pdf>

Wanneer één van de bestuursleden zelf betrokken is als klager of beklaagde, nemen de overige bestuursleden de klacht, op vertrouwelijke wijze, in behandeling. Indien meer bestuursleden betrokken zijn, of de VCP dit om andere reden onwenselijk acht, dan kan de VCP escaleren naar de VCP van de HSB of KNSB.

Bijlagen:

1. Reglement Jeugdtrainers DSC
2. Procedure werving jeugdtrainers
3. Namen en adressen

Bijlage 1

Reglement Jeugdtrainers DSC

De gedragscode vormt een aanvulling op het Wetboek van Strafrecht waarin is opgenomen wat juridische grenzen zijn in de omgang met minderjarigen.

Op 20 mei 1997 zijn door de negentig landelijke sportorganisaties aangesloten bij NOC*NSF 10 gedragsregels voor sportjeugdtrainers aangenomen ter preventie van grensoverschrijdend gedrag. Deze gedragsregels zijn de basis voor dit reglement voor jeugdtrainers van DSC.

1. Iedere jeugdtrainer wordt aangesteld volgens een vaste procedure (zie bijlage 2: Procedure werving jeugdtrainers).
2. De jeugdtrainer zorgt voor een omgeving en een sfeer waarbinnen de pupil zich veilig en gerespecteerd voelt.
3. De jeugdtrainer gaat zo om met een pupil dat de waardigheid van de pupil niet wordt aangetast.
4. De jeugdtrainer dringt niet verder door in het privéleven van de pupil dan functioneel noodzakelijk is, en gebruikt e-mail, sms, whatsapp en sociale media alleen om informatie over verenigingsactiviteiten met jeugdleden te communiceren.
5. De jeugdtrainer onthoudt zich van elke vorm van seksuele benadering, misbruik, discriminatie, intimidatie of ander grensoverschrijdend gedrag ten opzichte van de pupil. Alle seksuele handelingen, -contacten en -relaties tussen jeugdtrainer en pupil tot 18 jaar zijn onder geen beding geoorloofd en worden beschouwd als seksueel misbruik.
6. De jeugdtrainer raakt de pupil niet op zodanige wijze aan, dat deze aanraking naar redelijke verwachting als seksueel of erotisch van aard ervaren zal worden.
7. De jeugdtrainer gaat tijdens activiteiten met respect om met pupillen en de ruimtes waarin zij zich bevinden.
8. De jeugdtrainer beschermt de pupil naar vermogen tegen vormen van ongelijkwaardige behandeling, discriminatie, intimidatie, seksueel misbruik en ander grensoverschrijdend gedrag en ziet er actief op toe dat de gedragscode door iedereen die bij de pupil is betrokken, wordt nageleefd.
9. Als de jeugdtrainer gedrag signaleert dat niet in overeenstemming is met deze gedragscode en bij vermoedens van seksueel misbruik, is hij verplicht hiervan melding te maken bij de daarvoor door het bestuur aangewezen personen.
10. De jeugdtrainer krijgt (of geeft) geen (im)materiële vergoedingen van (of aan) de pupil.
11. In die gevallen waar de gedragscode niet (direct) voorziet, of bij twijfel over de toelaatbaarheid van bepaald gedrag zal de jeugdtrainer in de geest van de gedragscode handelen en zo nodig daarover in contact te treden met het bestuur.
12. Alle ruimten waarin les wordt gegeven zijn open en daarmee controleerbaar voor de omgeving. Mocht dit om redenen van geluid niet kunnen dan zullen er minimaal twee jeugdtrainers aanwezig zijn.
13. Wij organiseren geen 1-op-1-activiteiten zonder toestemming van ouders/verzorgers.
14. Jeugdtrainers volgen de NOC*NSF modules om grensoverschrijdend gedrag te herkennen en voorkomen: <https://sportopleidingen.nl/opleidingen/1065-herkennen-en-voorkomen-van-grensoverschrijdend-gedrag>

Bijlage 2

Procedure Werving jeugdtrainers

Jeugdtrainers worden geworven door of namens het bestuur en aangesteld door het bestuur.

Iedere jeugdtrainer is lid van de HSB en wordt aangesteld volgens een vaste procedure:

1. De jeugdtrainer maakt kennis met tenminste één bestuurslid.
2. De jeugdtrainer geeft toestemming aan het bestuur om referenties te laten natrekken bij eerdere verenigingen/organisaties en eventueel bij het Registratiesysteem voor Plegers van Seksuele Intimidatie.
3. De jeugdtrainer verklaart dit reglement gelezen te hebben en zal deze ondertekenen.
4. Het bestuur vraagt een verklaring omtrent gedrag (VOG) aan. Deze verklaring geeft geen aanleiding tot bezwaar om de jeugdtrainer aan te stellen.

Beleidsnotitie Grensoverschrijdend gedrag Delftse SchaakClub (DSC)

Bijlage 3: Namen en e-mail adressen.

Vertrouwenscontactpersoon:		Marco.Visser@delftseschaakclub.nlmailto:Sofya@delftseschaakclub.nl
Voorzitter:	Henk Stipdonk	Henk.stipdonk@delftseschaakclub.nl
Bestuurslid Jeugd:	Victor van der Kloet	victor@delftseschaakclub.nl
Bestuurlid sociale veiligheid	Lisa van der Linde	lisa@delftseschaakclub.com